

WSTĘP

Strategia rozwoju może być istotnym instrumentem wspierającym procesy zarządzania w szkole wyższej. Umożliwia ona uczelni określenie, jakie cele chce osiągnąć w określonym czasie i jaki kierunek rozwoju powinna obrać, co wydaje się ważne zarówno dla samej uczelni, jak i dla jej pracowników, studentów oraz innych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Strategia rozwoju pozwala instytucji akademickiej na analizę rynku edukacyjnego i konkurencji oraz wypracowanie unikalnej oferty, która przyciągnie najlepszych kandydatów na studia i pracowników, w tym nauczycieli akademickich. Nadto posiadanie strategii rozwoju umożliwia uczelni zidentyfikowanie możliwości rozwoju oraz potencjalnych korzyści i zagrożeń, takich jak zmieniające się trendy demograficzne, nowe przepisy prawa, zachowania konkurentów czy zmieniające się oczekiwania studentów. Dzięki strategii uczelnia może być lepiej przygotowana na zmiany i podejmować odpowiednie działania adaptacyjne. Strategia rozwoju jest zatem narzędziem, które pozwala szkole wyższej na wypracowanie długoterminowej wizji i planu działań, programowanie rozwoju zgodnie ze swoją misją i wartościami oraz konsekwentne dążenie do osiągnięcia przyjętych celów. Strategia rozwoju może również pomóc uczelni w budowaniu relacji i partnerstw z innymi instytucjami, przedsiębiorstwami, organizacjami czy organami władzy publicznej, takimi jak Polska Komisja Akredytacyjna. Pozwala to na wymianę wiedzy i doświadczeń, wspólne projekty i generowanie innowacji, a w dłuższej perspektywie – na kreowanie wokół uczelni silnego kapitału społecznego.

Wypracowanie efektywnej, profesjonalnej i skutecznej strategii rozwoju jest złożonym procesem wymagającym odpowiedzialnego podejścia, opartego na nowoczesnym zarządzaniu. W niniejszej monografii analizie poddany zostanie proces formułowania strategii rozwoju Akademii Humanitas na lata 2021-2030 na tle zarysowanego skrótowo modelu budowania strategii wcześniejszej, obejmującej lata 2008-2023. Celem pracy będzie zidentyfikowanie przyczyn błędnego przeprowadzenia procesu budowania strategii z roku 2008, a następnie naszkicowanie – w oparciu o analizę przypadku w postaci procesu planowania strategicznego Akademii Humanitas z roku 2021 – modelu normatywnego obejmującego opis skutecznych i efektywnych procedur formułowania strategii uczelni.

Rozdział I pracy poświęcony będzie podstawowym pojęciom z zakresu zarządzania strategicznego i służyć ma skonstruowaniu siatki kategorialnej wykorzystywanej w dalszych rozdziałach. W tym celu zdefiniowane zostaną takie terminy jak strategia i zarządzanie strategiczne oraz zarządzanie przez cele, autorzy omówią także etapy budowania strategii, dokonają typologizacji strategii rozwojowych organizacji oraz wyjaśnią, czym są cele i funkcje strategii rozwoju.

W rozdziale II opisana zostanie Akademia Humanitas jako podmiot zarządzania strategicznego, w tym oferta uczelni, jej działalność na rzecz otoczenia oraz struktura organizacyjna AH.

Rozdział III poświęcony będzie diagnozie błędnego przeprowadzenia procesu budowania strategii rozwoju Akademii Humanitas na lata 2008-2023.

W rozdziale IV zostaną omówione zasady, wyzwania i procedury, jakie przyjęła uczelnia w ramach pracy nad formułowaniem kolejnej strategii rozwoju, obowiązującej do roku 2030.

W toku badań, które służyły zgromadzeniu danych empirycznych i wiedzy teoretycznej na temat zarządzania strategicznego szkołą wyższą, wykorzystano metodę studiów literaturowych, metodę wywiadu pogłębionego, metodę monograficzną, metodę obserwacji oraz metodę analizy danych wtórnych (*desk research*).

Niniejsza monografia powstała na bazie pracy naukowej napisanej przez Agatę Dudek pod kierunkiem Jarosława Bogusza, w ramach programu Executive MBA realizowanego przez Gdańską Fundację Kształcenia Menedżerów, we współpracy z Uniwersytetem Śląskim oraz Institut d'Administration des Entreprises Aix-Marseille jako instytucją walidującą. Praca uzupełniona została o wkład merytoryczny drugiego z Autorów, odnoszący się do problematyki zarządzania przez cele, funkcji strategii rozwoju organizacji, konkurencyjności na rynku szkolnictwa wyższego, działalności Akademii Humanitas na rzecz otoczenia społecznego oraz formalizacji strategii.

Monografię adresujemy do menedżerów szkolnictwa wyższego, studentów kierunków związanych z zarządzaniem oraz wszystkich osób zainteresowanych problematyką kierowania uczelniami i wyzwaniami polskiego sektora akademickiego. Ufamy, że praca stanowić będzie wartościowe źródło aplikacyjnej wiedzy na temat metodyki budowania strategii rozwoju szkoły wyższej, przedstawionej na tle szerszych problemów menedżerskich oraz wybranych zagadnień teoretycznych odnoszących się do kierowania uczelnią i organizowania jej działalności w konkurencyjnym, turbulentnym otoczeniu rynkowym.